

Opsamling på ubesvarede spørgsmål - FOSAKO Forårsmøde 2025

Spørgsmål 1: Fra Skanderborg til Pelle Erik Bjerg Mortensen, KDS

Skovområder i 3D-model

Spørgsmål: Er skovområder også med jeres 3D model?

Svar: Svaret er ja, det er planen at skovområder også vil være en del af modellen.

Spørgsmål 2: Fra Hillerød til Isabella Theodorsen, SGAV

Lag til screening og statusberegning

Spørgsmål: Hvilke lag bruges ved screening og statusberegning?

Svar: I vejledningsmaterialet til screeningsmodulet kan man på side 3 og 4 se en detaljeret oversigt over, hvilke lag der bruges til screening [her](#).

I forhold til statusberegning antager jeg at der spørges til effektberegningerne. Disse beregnes ud fra nøgletal ganget med arealet og får nogle virkemidler medregnes retentionen også. Det står beskrevet i denne vejledning på side 4 [her](#).

Begge vejledning findes på vores hjemmeside, så hvis vi kommer til at opdatere linkene til selve vejledninger, kan I altid finde dem der: <https://sgav.dk/groen-trepart/lokale-trepart/mars>

Opstår der spørgsmål til MARS er I altid velkomne til at skrive en mail til lokale-trepart@sgav.dk.

Spørgsmål 3: Fra input fra den fysiske workshop til SGAV

Udviklingsønsker til MARS

Spørgsmål: Hvor afleverer man udviklingsønsker til MARS?

Svar: Man kan aflevere udviklingsønsker til MARS ved at sende en mail til lokale-trepart@sgav.dk.

Spørgsmål 4-6: Fra Morsø til Bettina Helle Jensen, SGAV

Frigivelse af nye retentionskort

Spørgsmål: Det forlyder, at det nye retentionskort, som blev lovet af færdigt ultimo marts 2025, er færdigt, men første frigives ultimo april 2025. Dette kort er af yderste væsentlighed for udarbejdelse af omlægningsplanerne. Hvis kortet er udarbejdet, skal det gøre tilgængeligt for kommunerne så snart så muligt.

Svar: GEUS og AU arbejder på at færdiggøre og afrapportere arbejdet med opdatering af retentionskortet. En sammenfattende afrapportering forventes at ske i første del af 2025, men både GEUS, AU og SGAV arbejder på at et opdateret retentionskort gøres tilgængeligt for kommuner og de lokale grønne treparters arbejde så snart som muligt i foråret 2025.

Mangel på jordfordelingsplanlæggere

Spørgsmål: Den helt store flaskehals ift. at nå målsætningen med 140.000 ha udtagning af lavbundslande, samt og i betydelig større grad at nå miljømålene ift. kvælstofindsatsen, er mangel på jordfordelingsplanlæggere. Kommunerne har i dag mange projekter som venter på at jordfordelingskontoret er ressourcer til at gribe dem. Dette problem bliver ikke mindre de kommende år. Jeg er bekendt med, at der lige er ansat 11 nye i jordfordelingskontoret, hvor kun en del skal løbe med realiseringsprojekter. Jeg er også bekendt med, at der til sommer skal ansættes igen. Det er yderst væsentligt, at vi, med de momentum som trepartsaftalen giver udtagningsindsatsen, kan rykke på de projekter som i dag ligger stille og på de mange nye projekter der kommer. Det vil være en ærgerlig situation at stå i, at landbruget gerne vil levere, men at kommuner og styrelser ikke har ressourcer til at løfte opgaven.

Svar: Helt enig, og som nævnt er SGAV i proces med at ansætte ekstra folk til jordfordelingsenheden i Tønder.

Retentionskortet er gamle data før det kommer ud

Spørgsmål: Retentionskortet som frigives (forhåbentligt snart) er "gamle" data. Forstået på den måde, at kommunerne har realiseret kvælstofprojekter i perioden fra hvor data stammer og til nu. Hertil komme, at retentionskortet pt. er stationært. Dette er vigtigt, da et opland med eksempel en retention på 40% i gns. før etablering af et kvælstofprojekt, alt andet lige vil have en større retention efter et kvælstofprojekt, hvor kvælstofabende omdriftsarealer omlægges til kvælstofreducerende vådområder. Der er derved talt om, at retentionskortene "hurtigt", i takt med at omlægningsplanerne realiseres, ikke er korrekte.

Dette gøres yderligere relevant, da landbruget, i hvert fald, i nogle områder står til at skulle reguleres på markniveau (miljøgarantien). Hvis en markregulering effektueres efter retentionskortet, som vil være den samfundsmæssige mest økonomiske fordelagtige måde, vil markreguleringen i 2027, efter at kommunerne har eksekveret på udtagningsindsatserne ikke være retvisende. Hvis retentionskortet opdateres forud for udrulningen af markreguleringen (ultimo 2026) vil markregulerings-pisken, om man vil, blive mindre for de landmænd der deltager i kvælstofprojekter. Dette giver yderligere incitament til at deltage, hvilket alt andet lige, vil øge sandsynligheden for at vi kommer i mål med kvælstofindsatsen.

Det er muligt, specielt på Mors hvor alle kvælstofprojekter ligger kystnært uden nedstrøms indskudte søer, ud fra en beregnet effekt af et projekt, at estimere den nye retention for et opland, da der principielt blot kræves et estimat af et oplands samlede kvælstoftab, data som DCE kan beregne via den nationale kvælstofmodel). Det er også muligt ved indskudte søer, om end mere omstændigt.

Beregning af nye retentionskort er i min optik yderst nødvendigt for at få landbruget med på den forstående udtagningsindsats.

Svar: Det opdaterede retentionskort inddrager nyere data end det seneste kort fra 2020. Datagrundlaget vil fremgå af afrapporteringen fra GEUS og AU. Der vil blive taget stilling til, hvordan ny viden om forhold, der forandrer retentionen, kan inddrages i administrationen og evt. fremtidige opdateringer af kortet.